

Trelleborgs Hamn AB

MILJÖRAPPORT 2012

Innehåll

Innehåll	2
1. Grunddel	3
1.1 Avgränsningar.....	3
1.2 Administrativa uppgifter.....	3
1.3 Gällande tillståndsplikt.....	4
1.4 Miljöledningssystem.....	5
2. Textdel	6
2.1 Organisation.....	6
2.2 Avgränsningar.....	7
2.3 Verksamhetsbeskrivning.....	7
2.4 Miljöpåverkan och åtgärder.....	8
2.5 Tillbud och risker.....	17
3. Emissionsdeklaration 2012	20
3.1 Luft.....	20
3.2 Vatten.....	20
3.3 Energi.....	21
4. Underskrift	21

1. Grunddel

1.1 Avgränsningar

Denna miljörapport omfattar Trelleborgs Hamn AB:s verksamhetsområde år 2012.

Inom hamnens fastigheter bedrivs även annan tillståndspliktig verksamhet men med annan huvudman. Exempelvis Trelleborg Industri AB. Denna verksamhet redovisas inte här.

1.2 Administrativa uppgifter

Verksamhetsutövare:	Trelleborgs Hamn AB
Adress:	Box 51, 231 21 Trelleborg
Telefon växel:	0410-36 37 00
Telefax:	0410-36 37 29
Organisationsnummer:	556008-2413
Fastighetsbeteckning:	Trelleborg Innerstaden 6:89, 6:91-6:96 Kompassen 2
Fastighetsägare:	Trelleborgs Hamn AB
Markägare:	Trelleborgs Hamn AB
Kontaktpersoner:	Tommy Halén Tel 0410-36 37 02 tommy.halen@port.trelleborg.se Birgitta Larsson Lindersköld Tel 0410-36 37 47 birgitta.linderskold@port.trelleborg.se
Verksamhetskod:	63.10 (enligt SFS 1998:899)
Kod för farliga ämnen:	-
Kod för avgifter:	63.10 (enligt SFS 1998:940)
Kommun:	Trelleborg
Län:	Skåne
Tillsynsmyndighet:	Länsstyrelsen i Skåne län
Tillståndsmyndighet:	Skickat in tillståndsansökan till Miljödomstolen 2003. Erhållit deldom i målet 2005-04-22 (M3103/03). Erhållit ny deldom 2010-04-30. Lämnade 2008 in ny tillståndsansökan till Miljödomstolen avseende utökad godshantering, nya vågbrytare samt utbyggnad av fyra nya färjelägen (M867/08). Erhållit dom 2010-04-26.
Miljöledningssystem:	Trelleborgs Hamn AB är sedan 2004 miljöcertifierade enligt ISO 14001.

1.3 Gällande tillståndsplikt

I och med miljöbalkens ikraftträdande 1 januari 1999 klassas all hamnverksamhet som medger trafik med fartyg med en bruttodräktighet på över 1350 ton som miljöfarlig verksamhet, B-anläggning. Trelleborgs Hamn AB (THAB) hör till denna kategori. En tillståndsansökan för verksamheten skulle därför ha kommit in till tillståndsmyndigheten senast den 31 december 2004.

En tillståndsansökan lämnades in till Miljödomstolen i Växjö juli 2003. Den utnämnda tillståndsmyndigheten är normalt Länsstyrelsen i Skåne län, som ansvarar för tillståndsprövning som faller under 9 kap. miljöbalken. Då bolaget planerade förändringar som omfattar vattenverksamhet (muddring och utfyllning i vatten, enligt 11 kap. miljöbalken), vilket kräver tillstånd från Miljödomstolen, beslutade bolaget att hela ansökan skulle skickas till Miljödomstolen i Växjö istället för den utnämnda tillståndsmyndigheten Länsstyrelsen i Skåne län. 2005-04-22 erhöles deldom i målet.

År 2008 räknade man med att godsvolymerna under perioden fram till 2015 skulle öka med cirka 13 % jämfört med den volym som gällande tillstånd då medgav. Mot denna bakgrund sökte THAB 2008 tillstånd för den ökning av godsvolym som förväntas ske fram till nämnda tidpunkt. Miljödomstolsförhandlingar ägde rum i december 2009. Ny deldom med avslut av prövotid gällande hamnens dagvattensystem samt land-el-anslutning erhöles 2010-04-26. Domen överklagades till högsta instans där överklagandet dock inte fick bifall. Överklagandena innebär att det nya tillståndet togs i bruk först i juni 2011.

Enligt miljödomstolens dom medges tillstånd för hamnverksamhet omfattande godshandtering av högst 17 miljoner ton gods per år och passagerartrafik med högst 5 miljoner personer per år. Tillståndet gäller därmed för väsentligt större gods- och passagerarmängder än vad som var utfallet under år 2012: 10,8 miljoner ton gods respektive 1,5 miljoner passagerare.

Den ändrade och utökade verksamhet för vilken tillstånd erhöles 2010-04-26 innebär i huvudsak utförande av följande åtgärder:

- Nybyggnation av vågbrytare i havet omedelbart sydost om det nuvarande hamnområdet, inkluderande utfyllning med muddermassor innanför nämnda vågbrytare. Utfyllnaden kommer att ske med muddermassor etappvis. Utbyggnaden av vågbrytarna genomförs först så att de nya vågbrytarna snarast möjligt kan ge ökat skydd åt befintligt färjeläge 9. Övrig vattenverksamhet i Vision 2010/2015 kan då också till största delen ske inom hamnbassängen, d.v.s. innanför de nya vågbrytarna.
- Borttagande av två befintliga vågbrytare.
- Anläggning av fyra nya färjelägen (FL 10, FL11, FL12 och FL13).
- Anläggning av nya uppmarschytor i östra delen av hamnen, inkluderande breddning av befintligt uppmarschområde för bilar och lastbilar.

De nya färjelägena kommer att anläggas etappvis. I en inledande etapp kommer FL10 och FL11 att byggas. I en senare etapp kommer FL12 och FL13 att byggas. Samtliga färjelägen med uppmarschområden kommer att utföras så att de kan anpassas både till

det befintliga trafiksystemet där trafiken leds in från väster och till en eventuell framtida ny infart i den östra delen av hamnområdet.

Under 2012 har de nya vågbrytarna (2000 meter i öster och 900 meter i väster) kommit på plats och endast några mindre arbeten återstår att utföra under början av 2013. De gamla vågbrytarna har tagits bort och stenen har återanvänts. Även muddringen av hamnbassängen är klar och massorna har använts för den första etappen av utfyllnad till det nya markområdet avsett för ny kombiterminal och uppmarschtor.

1.4 Miljöledningssystem

THAB:s miljöledningssystem är sedan 2004 tredjepartscertifierat (DNV Certification) enligt ISO 14001. Miljöledningssystemet omcertifierades under 2010.

I det dagliga arbetet är det rutinerna i detta som styr och hjälper till att på ett effektivt sätt arbeta med förebyggande åtgärder och egenkontroll (minimera utsläpp, hantera avfall, följa upp att verksamheten klarar miljö kvalitetsnormer, m.m.) samt att genomföra hamnens miljöprogram för förbättrad miljöprestanda.

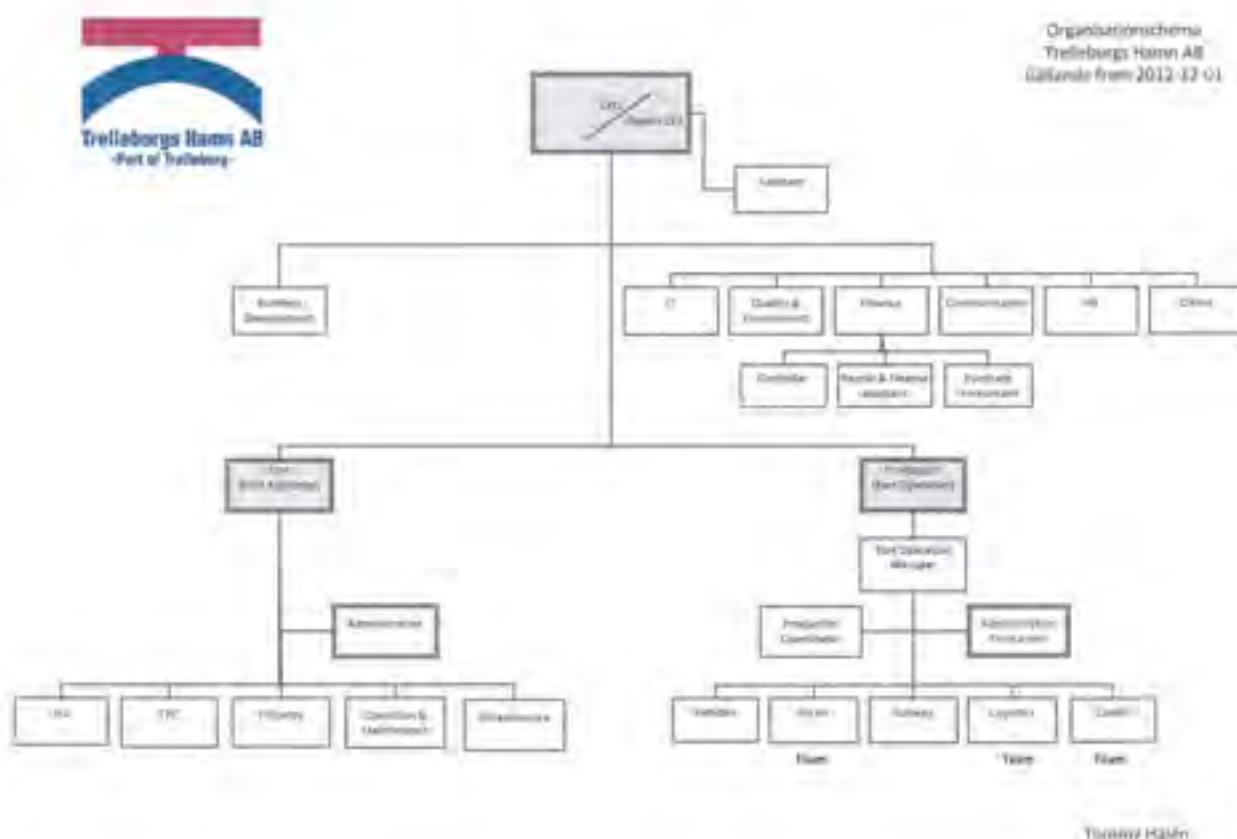
Miljöledningssystemet är integrerat med verksamhetens kvalitetssystem (ISO 9001:2008). Interna och externa revisioner av miljö- och kvalitetsledningssystem görs regelbundet enligt fastlagd plan.

2. Textdel

2.1 Organisation

Det övergripande miljöansvaret har VD, Tommy Halén. Viss delegering av uppgifterna har skett till kvalitets- och miljösamordnare, Birgitta Larsson Lindersköld och ansvarig för infrastrukturutveckling, Ulf Sonesson. Vad gäller kemikalieförteckning och insamling av säkerhetsdatablad har drift- och underhållsansvarig Krister Jonsson och verkstadschef Göran Hall övergripande ansvar. Nedan visas en schematisk bild av bolagets organisation.

Figur 2.1 THAB:s organisation.

2.2 Avgränsningar

De fastigheter inom vilka det nuvarande hamnområdet huvudsakligen är beläget – Trelleborg Innerstaden 6:89, 6:91-6:96, Kompassen 2 – ägs av THAB. THAB arrenderar ut mark och hyr ut byggnader och anläggningar till andra aktörer inom vissa delar av sagda område.

Den geografiska avgränsningen för THAB utgörs av hamnområdet med därtill hörande hamnbassäng och inseglingsrännå. THAB ansvarar för lastning och lossning inom hamnen och har utöver detta ansvar för de aktiviteter som hör därtill. Transporterna till/från hamnen ansvarar dock andra operatörer för, bl.a. Green Cargo, TX Logistik, speditorsfirmor, m.fl. Inom hamnområdet finns också andra verksamheter som THAB inte ansvarar för och som har egna tillstånd för att bedriva verksamheten. Därför ingår inte dessa verksamheter i denna miljörapport. Styrenfabriken Styrolution Sweden AB och Trelleborgs Industris däcklager har egna tillstånd hos Länsstyrelsen. De tre drivmedelsbolagen inom området har gjort anmälan om sina verksamheter till miljöavdelningen vid Samhällsbyggnadsförvaltningen, Trelleborg.

2.3 Verksamhetsbeskrivning

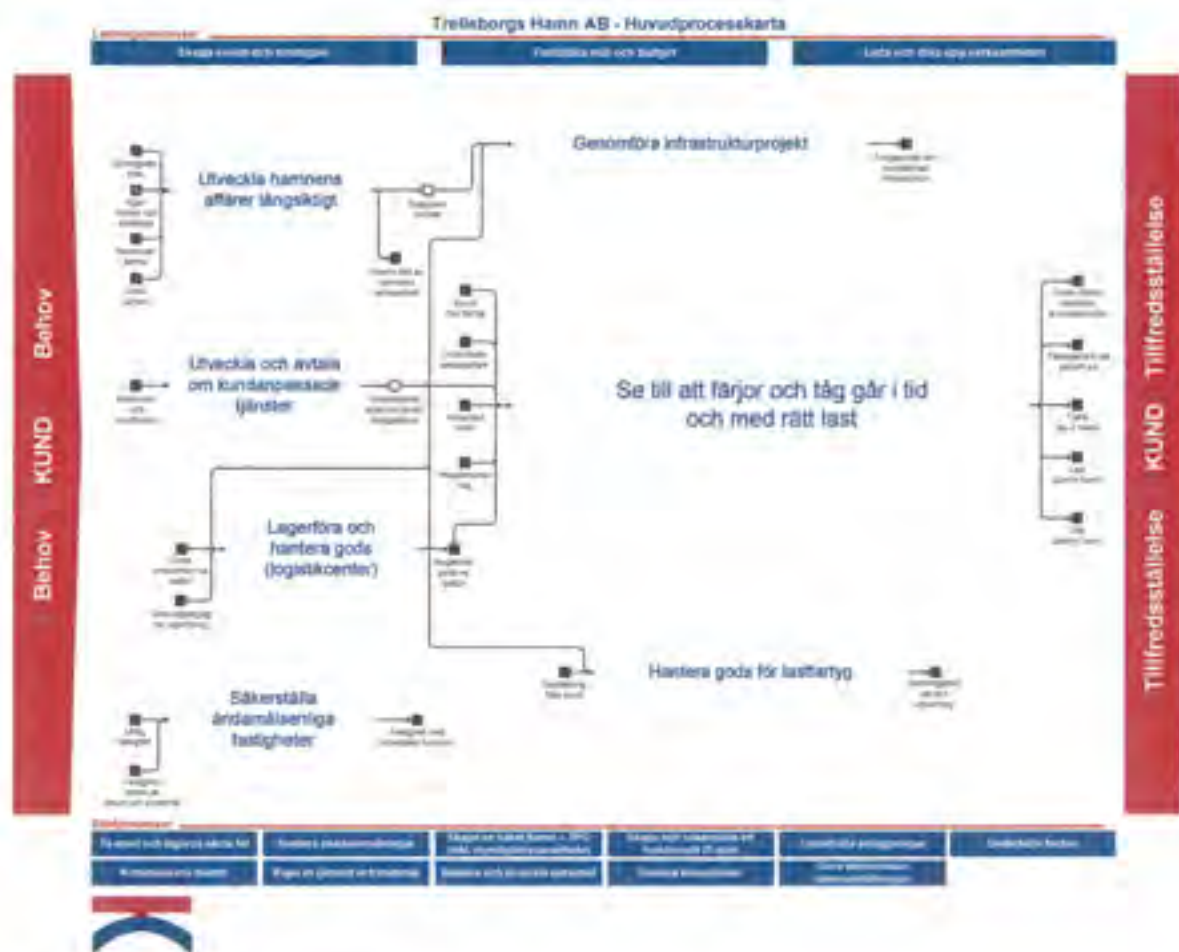
Trelleborgs Hamn AB (THAB) är huvudman för verksamheten i Trelleborgs hamn. THAB är helägt av Trelleborgs kommun.

Fakta om verksamheten 2012:

Omsättning:	197 miljoner kronor
Antal sysselsatta:	120
Godsmängder:	10,8 miljoner ton
- varav med lastbil:	9,1 miljoner ton
- varav med järnväg	1,0 miljoner ton
Passagerare:	1,5 miljoner
Antal färjeanlöp:	5667 st
Antal fartygsanlöp	320 st

(Övriga färjor utöver färjer, 2012 (inkl även
stentransportfartyg för släpbrytarbyggnad)

Den befintliga hamnverksamheten omfattar i huvudsak godshantering och embarkering respektive debarkering av passagerare, samt därutöver fartygsrelaterad serviceverksamhet, drift av anläggningar för underhåll och service av lastningsmaskiner m.m. samt viss lagringsverksamhet och fastighetsuthyrning. Se även processkartan nedan.

Figur 2.2 Huvudprocesskarta

2.4 Miljöpåverkan och åtgärder

De mest framträdande miljöeffekterna från den befintliga hamnverksamheten är luftföroreningar och buller. Luftföroreningarna är främst en indirekt effekt av verksamheten, eftersom färjorna genererar en mycket stor del av utsläppen. THAB kontrollerar och kan främst påverka miljökonsekvenserna av den egna hamnverksamheten (den direkta källan). Motsvarande kontroll har bolaget däremot inte ifråga om miljökonsekvenserna av färje-, tåg-, lastbils- och persontrafiken (indirekta källor) till och från hamnen. Dessutom ger verksamheten direkt och indirekt upphov till avfall som måste tas om hand. Verksamheten förbrukar även naturresurser i form av bl.a. energi och vatten. Vidare kan befintlig hamnverksamhet, åtminstone lokalt, antas ha en begränsad inverkan på djur och natur.

I tillståndsansökan 2003 genomfördes en omfattande kartläggning av hamnverksamheten och dess miljöpåverkan i den miljökonsekvensbeskrivning (MKB) som bifogats ansökan. MKB:n berör såväl den egna verksamhetens påverkan som de indirekta källornas påverkan (t.ex. utsläpp från färjor och transporter till och från hamnen).

Under 2007 och 2008 har den tidigare MKB:n uppdaterats med hänsyn till aktuella förhållanden och de effekter som kommer att fås med det utökade tillstånd för gods-
hantering och utbyggnader som THAB.

I denna miljörapport redovisas endast den egna hamnverksamhetens påverkan på mil-
jön.

Utsläpp till luft

Utsläpp till luft utgör en betydande del av miljöpåverkan inom hamnområdet. I

Tabell 2.1 och Tabell 2.2 redovisas utsläppen från THAB:s verksamhet: från den egna fordonsparken respektive från uppvärmning. Utöver utsläpp från hamnens egen verksamhet tillkommer utsläpp från transporter till och från hamnen av andra aktörer, såsom rederier, åkerier, järnväg och personbilstrafik som inte redovisas här (men återfinns i den MKB som lämnats in till miljödomstolen 2008). Emissionsdata för fordonsparken har beräknats utifrån föregående års värden med justeringar för förändringar i fordonsflotta och bränsleförbrukning.

Tabell 2.1 Utsläpp till luft från THAB:s fordonspark 2012.

Metod	PM (ton)	Svavel (ton)	NO _x (ton)	CO ₂ (ton)	
Totalt	Beräkning	0,15	< 0,01	7,2	1034

Tabell 2.2 Utsläpp till luft från THAB:s uppvärmning 2012.

Metod	PM (ton)	Svavel (ton)	NO _x (ton)	CO ₂ (ton)	
Värmepannor - naturgas	Beräkning	0	0	0,73	594

Åtgärder

- THAB har som mål att alla arbetsfordon kontinuerligt skall bytas mot fordon av bättre miljöklass. 2012 har fyra nya terminaltruckar införskaffats av bästa tillgängliga miljöklass (EU steg 3A), vilket innebär att samtliga (truckar och stackers) är av miljöklass EU steg 3 eller bättre. Utöver detta genomförs egna åtgärder såsom eftermontering av Unikat partikelfilter, (sedan 2010), AdBlue-tillsats samt åtgärder som sammanfaller med bullerreduktion (varvtalsreglering och tomgångsspärr). Bränsleförbrukningen (liter/h) har genom dessa åtgärder minskat med ca 20% mellan 2010 och 2012. Under året har vi tagit i bruk Sveriges renaste terminaltraktorer med avancerad partikelrening, som tar bort partikelutsläppen till nästan 100%. En pilotlösning som THAB tagit fram tillsammans sina leverantörer och som nu efterfrågas av flera hamnar.

Vad gäller de indirekta utsläppskällorna kan THAB bidra på olika sätt för att minska miljöpåverkan:

- Genom effektivare lossning och lastning (genom rationaliserad kombitrafik och planskilda korsningar mellan lastbil/personbil och järnväg) kan färjornas liggtid kortas, vilket minskar utsläppen i hamnområdet.
- Genom effektivare lossning och lastning kan även lastbilarnas och personbilarnas tongångskörning minskas.
- THAB strävar efter att öka andelen gods som går via järnväg, framförallt kombi-enheter, vilket kan bidra till minskade utsläpp per transporterad godsmängd även regionalt och nationellt.
- Den planerade utbyggnaden av fyra nya färjelägen i sydost syftar bl.a. till att rationalisera godshanteringen ytterligare så att fartygens liggtider kan minskas.

Trelleborgs Hamn för en kontinuerlig dialog med rederierna och frågor om att begränsa negativ miljöpåverkan finns ständigt på agenda. Gemensamma EU-projekt utgör en mycket viktig del. Under 2012 hände bl.a. följande på detta område:

- Landelanslutning vid färjeläge 8 och 9 finns sedan 2011. Arbetena med landelanslutning i de inre färjelägena 2-5 slutfördes under 2012 och därmed kan Trelleborgs hamn erbjuda samtliga rederikunder landelanslutning.
- Samtliga rederikunder har varit delaktiga i projekteringen av landelanslutningar och diskussioner om tekniklösningar/-standarder.
- EU-Projekt: Cleanship
Leds av Trelleborgs Hamn och omfattar standardiserade lösningar för hamninfrastruktur, landel, spillvattenmottagning, LNG/Gas som drivmedel och ekonomiska styrinstrument i syfte att reducera utsläppen från fartyg och hamnstäder i Östersjön. I detta projekt är både Stena Line och TT-Line delaktiga. Tidsramen är 2010-2013.
- EU-projekt: MoS Green Bridge
Leds av TT-Line. Stödjer installation av utrustning för avgasrening i form av scrubbers och/eller katalysatorer på två av TT-Lines fartyg inkl elanslutning ombord samt infrastruktur i hamnarna i Trelleborg, Rostock och Lübeck (bl.a. elförsörjningsnät). Tidsramen är 2011-2014.
- EU-projekt: MoS Polen (TEN-T)
Utveckling av sjöbaserade transporter Swinoujscie-Trelleborg. Stödjer bl.a. landelanslutningar för EuroAfricas/Unity Lines färjor och "best-practice"-lösningar för förbättrad miljöprestanda inom Ro-Ro och intermodala transporter. Även TT-Line är partner i detta projekt. Tidsram 2012-2015.
- EU-projekt: Green Efforts
Har fokus på CO₂-utsläppen och syftar till att reducera energiförbrukning och förbättra energimixen i hamnar och terminaler. Standardiserade kontrollsystem och simuleringsmodeller kommer att tas fram. THAB deltar som representant för hamntypen Ro-Ro. Vi kommer med detta att få bättre verktyg för att påverka och följa upp verksamhetens CO₂-avtryck. Tidsram 2012-2014.

Mark och vatten

Hamnområdet utgörs främst av hårdgjorda ytor, byggnader, oljehamn och hamnbassäng. De största olycksriskerna som kan påverka mark och vatten är knutna till hanteringen av farligt avfall, kemikalier, drivmedel eller farligt gods. Även slangbrott, lossning/lastning och övrig kemisk hantering av fasta kemiska produkter i bulk kan förorsaka föroreningar i mark och vatten.

Under 2010 har bottenprover tagits i samband med rensuddring i hamnbassängen mellan FL 3 och FL 4. Halterna av TBT i de aktuella provpunkterna uppmättes till mellan 5 och 52 µg/kg TS.

Som underlag för planering av ev. miljömuddring och hantering på land i samband med kommande utbyggnad har även undersökning av sedimenten i yttre hamnbassängen innanför västra yttre piren respektive östra yttre piren samt strax utanför dessa pīrarmar gjorts under juni 2010. Sediment från 5 provpunkter har analyserats med avseende på metaller, PAH, PCB, HCH, DDT samt tennföreningar. Sediment som överstiger finska miljöstyrelsens anvisningar för nivå 2 hittades i två provpunkter, i den ena avseende bly och i den andra avseende PAH. Vid klassning för uppläggande på land som förorenade massor (Naturvårdsverkets riktlinjer för förorenad mark, rapport 5976) har alla provpunkterna halter under MKM.

Åtgärder

- I miljöledningssystemet finns rutiner för hur THAB skall förebygga utsläpp till vatten och vad som måste göras om utsläpp sker.
- I hamnen finns två fettavskiljare och 13 oljeavskiljare. Samtliga oljeavskiljare inom THAB:s verksamhet har elektroniskt larm som visar när det börjar bli dags för tömning.
- Oljehamnen är utrustad med tre oljeavskiljare för dagvatten försedda med larm och avstängningsanordning. Cisternområdet är invallat med jordvall. Vid tappstationer finns också höga kanter, L-stöd, som förhindrar läckage vid olycka. Här finns en spillplatta och dagvatten som genereras inom spillplattan leds till oljeavskiljare med larm och avstängningsmöjlighet såväl före som efter oljeavskiljaren. Spillplattan fungerar också som farligt gods-platta och är godkänd av Räddningstjänsten.
- Uppställning av farligt gods-enheter sker på platser med separat uppsamling av dagvattnet. Ledningar som avvattnar dessa uppställningsplatser har avstängningsanordningar som öppnas med särskilt verktyg när det konstateras att det inte föreligger någon risk för utsläpp av skadligt ämne.
- Saneringsutrustning (i containrar) finns utplacerad vid FL7, mellan FL4 och FL5, på kombiterminal öst samt vid verkstadens och serviceavdelningens lokaler.
- Vid styrenleveranser till oljehamnen läggs en länsa ut runt det levererande fartyget för att eventuellt spill inte ska spridas.
- I oljehamnen finns länsor tillgängliga så att hela hamnbassängen/Nyhamnen kan stängas av om behov skulle uppstå.
- Elektrisk förregling av pump till dieseltank är monterad, vilket ger såväl ökad säkerhet (mot stöld) som förebyggande åtgärd mot spill/läckage.

Under 2012 har bl.a. följande utförts/tillkommit:

- I enlighet med framtagen dagvattenplan har entreprenadarbeten utförts inkluderande anläggning av filterkonstruktion för rening av dagvatten från Handelsplan, Check-in-plan, Uppmarschplan, Trailerplan och Kombiterminal Öst samt olje- och slamavskiljare för rening av dagvatten från Kombiterminal Väst. Arbetena omfattar även förbättrad hantering av spillvatten från verkstadens fordonstväthall.

Avfall och farligt avfall

Under 2012 transporterades cirka 109 ton avfall från hamnverksamheten. Detta avfall består av blandat industriavfall, brännbart industriavfall samt blandat grovavfall. Även avfall i form av glas, metall etc. hämtas för återvinning. Dessutom hämtar kommunens renhållningsavdelning vanligt köksavfall. Till detta kommer de ca 480 ton avfall som TT-Line via Carl E AB årligen omhändertar och de cirka 259 ton avfall som Sita/Stena hämtar från Stena Line. Under 2012 lämnade Scandlines fartyg dessutom 18900 cbm svart-/grå-/länsvatten via det kommunala spillvattennätet. Unity Line lämnar inte något avfall i Trelleborgs hamn. Avfallet från hamnverksamheten och fartygen sorteras vid tre miljöstationer som har märkta kärl för respektive fraktion.

Under *Farligt avfall* nedan redogörs separat för det avfall som går direkt till Sysav/Stena Recycling.

I Tabell 2.3 visas hur mycket och vilken typ av farligt avfall som Sysav Kemi direkt omhändertog från Trelleborgs hamn under 2012. Oftast behöver inte det farliga avfallet från fartyg, verkstäder och oljeavskiljare mellanlagras. Exempel på sådant avfall som ej mellanlagras är sludge. Transport och mottagande av detta farliga avfall genomförs av aktörer med tillstånd för detta.

Tabell 2.3 *Farligt avfall under 2012 från Trelleborgs hamn enligt statistik från Sysav*

EWC kod	Avfallslag	Totalt 2012 (kg)
80111	Aerosoler (sprayburkar)	33
130205	Avfallsolja med >11% vatten	830
200133	Småbatterier	32
200121	Ljuskällor	31
160107	Oljefilter o bränslefilter	356
150202	Oljeprodukter, fasta	1827
130501	Oljeslam	17550
130205	Spillolja <10% H2O	4700
160708	Tjockolja, flytande (cisternrengöring)	170
	Totalt farligt avfall	25 529

I de två tabellerna nedan visas hur mycket och vilken typ av farligt avfall som omhändertagits direkt från TT-Line respektive Stena Line.

Tabell 2.4 Farligt avfall under 2012 från TT-Line enligt statistik från Sysav/Carl F.

EWC-kod	Avfallslag	2012 (kg)
110	Avfallsolja >11% vatten	62
131	Oljeprodukter, fasta	8126
160	Oljefilter, bränslefilter	1913
210	Lösningsmedel >20MJ/kg	521
333	Färg, burkar, dunkar	2255
755	Lampor Hg-haltiga	200
833	Elavfall med producentansvar	4830
	Rengöringsmedel	316
637	Farligt avfall	2385
751	Lysrör	539
	Bilbatterier	380
	Småbatterier	730
	Miljöfarligt avfall	560
	Totalt farligt avfall	22817

Tabell 2.5 Farligt avfall under 2012 från Stena Line enligt statistik från Sysav/Stena Recycling

EWC	Avfallslag	2012 (kg)
111	Båtolja > 10% (sludge via tankbil)	768487
131	Oljeprodukter, fasta	1111
333	Färg, burkar, dunkar	256
351	Härdare, isocyanater	37
751	Lysrör	245
1320	Småbatterier	26
5010	Elektronikskrot	818
5030	Glödlampor	111
	Totalt farligt avfall	769091

Det farliga avfallet från rederierna Stena Line och TT-Line samt Trelleborgs hamn uppgick tillsammans år 2012 till cirka 817 ton.

Avfall och farligt avfall från Trelleborgs Hamns verksamhet transporteras och hanteras av leverantörer med tillstånd (Akka Åkeri AB, Puls AB, Sysav).

Åtgärder

- En övervägande del av fartygen som angör Trelleborgs hamn går i linjetrafik med flera avgångar per vecka. Dessa fartyg känner väl till reglerna för hur avfall ska hanteras. De få fartyg som normalt inte trafikerar hamnen får, av sin skeppsmäklare, instruktioner om hur hanteringen går till.
- Avfall från hamnverksamheten och fartygen sorteras vid en centralt belägen miljöstation som har märkta kärl för respektive fraktion. Miljöstationen är ett inhägnat område och har en yta på ca 300 m².
- Farligt avfall från verkstaden och serviceavdelning samlas på en särskild miljöstation med platta på mark (försedd med helsvetsad högre invallning) samt tak. Eventuellt spill vid oljehamnen renas i de tre oljeavskiljare som finns inom oljehamnens område. Inom hamnområdet rengörs inga fat/containrar.
- Avfallshanteringsplan är godkänd av Transportstyrelsen.

Buller

Det buller som THAB:s verksamhet genererar består främst av slammer och andra momentana ljudkällor vid lastning och lossning av kombienheter på järnvägsvagnar och lastbilssläp. Hamnens anläggnings- och arbetsmaskiner (reachstackers, dragbilar, truckar, etc.) bidrar också till buller. Andra indirekta bullerkällor är fartygens motorer och fläktar, samt in- och utfart av lastbilar, personbilar och tåg.

THAB har i samarbete med leverantören Kalmar Industries (nu Cargotec) arbetat för att få fram ljuddämpade reachstackers och lyckats få ned ljudeffekterna på de två reachstackers som används vid kombiterminalen till LWA 100 dBA respektive LWA 102 dBA. Dragbilarna har försetts med ljuddämpande åtgärder. En varvtalsreglering till 1700 r.p.m. aktiveras när terminaltraktorens vistas på kombiterminalens område. Detta får till följd att ljudnivån från dessa sjunker med 2 dBA. Terberg terminaltraktor har med varvtalsreglering aktiverad en ljudeffekt på LWA 105 dB(A).

WSP Akustik AB utförde under 2008 bullermätningar och beräkningar i och kring kombiterminalen. I beräkningarna ingår den totala ljudnivån från buller från rangering, av- och pålastning på färjorna samt från kombiterminalen. Beräkningarna bygger på användning av de två ljuddämpade reachstackarna samt ljuddämpade dragbilar. Enligt domen från Miljödomstolen daterad 2010-04-26 ska målsättningen för prøvotidsutredningen vara att bullernivåerna under verksamhetstid ska reduceras till riktvärdet för nyetablerad industri, vilket innebär 50 dBA i ekvivalent ljudnivå dagtid, 45 dBA kvällstid och 40 dBA nattetid vid fasad på de närmast belägna fastigheterna. Nya beräkningar från 2009 som Ingemansson's Akustik genomfört visar att ljudnivåerna från kombiterminalen minskat väsentligt jämfört med tidigare, men att man ännu inte riktigt nått ända fram till målsättningen. Den från kombiterminalen värst utsatta fastigheten (Svanen 11-33) har idag en ljudnivå på 54 dBA från kombiterminalen under dag och kväll och 48 dBA nattetid. Övriga fastigheter har lägre ljudnivåer. Den fastighet som är mest utsatt om man ser på det totala bullret från hela hamnområdet är Hamngatan 38-42, där de totala ljudnivåerna från hamnområdet uppgår till 57, 55 resp. 56 dBA under verksamhetstid, kväll respektive natt.

Fastigheterna ligger mycket nära Järnväggsgatan, vilket innebär att ljudet från kombi-terminal och rangering till stor del "dränks" i buller från vägtrafiken, som ger upphov till 68 dBA i ekvivalent ljudnivå. Det är dock viktigt att notera att det handlar om helt olika typer av ljud, vilket kan upplevas som olika störande.

Kombiterminalen är alltså inte den enda bullerkällan. Vägtrafiken utanför ligger betydligt över riktvärdena. Samtliga bostadsfastigheter utmed den studerade sträckan förbi kombiterminalen har 3-glasrutor och att Trafikverket har erbjudit alla fastighetsägare med ljudnivåer över 65 dBA utanför fasad, d.v.s. i princip alla fastigheter som ligger utmed vägen förbi hamnområdet att få en extra ruta isatt för att ytterligare dämpa bullret. Därmed erbjuds samtliga fastighetsägare att få mycket god ljudisolerande förmåga i sina fastigheter.

WSP genomförde under 2007 en tersbandsanalys av ljud från fartyg. Mätningar under 2007 visar att bullret från fartygen understiger både riktvärden för lågfrekvent buller inomhus och riktvärden för industribuller vid fasad.

Åtgärder

- Genom såväl aktivt tekniskt samarbete med leverantörer som tydlig kravställan vid upphandling har THAB ytterligare sänkt ljudeffekterna på sina arbetsmaskiner. För att följa upp aktuell status gjordes under 2012 ljudeffektuppmätningar på hamnens nyaste terminaltraktorer. Jämfört med 2008 har ljudnivån sjunkit med 4 dBA, vilket innebär att ljudet från själva kombiterminalen beräknas sjunka med 3dBA och att det totala hamnbullret sänks med ca 1 dBA för beräkningspunkterna närmast kombiterminalen. Terberg terminaltraktor har med varvtalsreglering aktiverad nu en ljudeffekt på LWA 105 dB(A).
- Vissa arbetsrutiner har också ändrats för att minska bulleralstringen, bl.a. har släpp från vall vid rangering upphört.

Planerade åtgärder/utredningar

I enlighet med deldomen från miljödomstolen daterad 2010-04-26 kommer THAB att i samråd med Länsstyrelsen att utreda:

- möjligheter (i verksamheten eller vid bostäder) att minska de sammantagna bulleremissionerna (från direkt och indirekt hamnverksamhet) ytterligare från hamnområdet så att riktvärde för nyetablerad industri klaras. Utredningen kommer också att visa på miljöeffekter, tidplan och kostnader.
- förutsättningar att genom avtal med rederierna minska bullret genom att färjorna ansluts till land-el eller att bullerbegränsande åtgärder genomförs på fartygens mest bullrande installationer såsom fläktar m.m.

Utredningarna och förslag till slutliga bullervillkor kommer att lämnas in till miljödomstolen senast 2 år efter det att hamntrafiken påbörjats i FL 10 eller FL 11.

Kemikalier

Kemikalieförteckning och säkerhetsdatablad finns. I vissa av de produkter som används finns utfasningsämnen eller riskminskningsämnen. Det är dock förhållandevis små mängder kemikalier som hamnen använder.

Åtgärder

- Kemikalieförteckning och säkerhetsdatablad uppdateras regelbundet i samband med inköp av nya produkter.
- I rutinerna för inköp av kemikalier ingår att i möjligaste mån välja miljöanpassade produkter där så är möjligt.
- Invalning och utrustning i form av uppsamlingsfat, m.m. i verkstadens olje/kemikalierum se över och förbättras kontinuerligt.

Energi

Uppvärmningen av byggnader sker i huvudsak med gas, men även med el. Uppvärmningen med olja upphörde helt under 2003. I tabellen nedan visas den årliga energiförbrukningen för THAB samt vilka källor energin kommer från.

Åtgärder

- Ett relativt omfattande energieffektiviseringsprojekt pågår som kommer att löpa under flera år. I första steget har en översyn av belysningsmaster och armaturer påbörjats (2010).
- Värmeväxlare och värmepumpar installerats eller bytts ut till modernare och effektivare utrustning i flera av hamnens fastigheter (2011).
- Under 2012 har översynen fortsatt med förbättring av ventilationsanläggningar, installation av kopplingsur och justering av tider, så att anläggningarna går på reducerad effekt efter arbetstid. Nattsänkning och justering/inställning av temperaturskillnad där vi har både värme och kyla.
- Beslut har också tagits om att några av fastigheterna ska anslutas till fjärrvärme, vilken troligen kommer installeras under 2013.

Tabell 2.6. Energiförbrukning THAB 2012 uppdelat på energislag.

Energislag	Årlig förbrukning
Naturgas	2849 MWh
El	3270 MWh

2.5 Tillbud och risker

De största olycksriskerna som kan orsaka hälso- och miljöproblem är knutna till hanteringen av farligt avfall, kemikalier, drymedel eller farligt gods. Även slangbrott, lossning/lastning och övrig kemisk hantering av fasta kemiska produkter i bulk kan förorsaka föroreningar i mark/vatten.

Incidenter 2012

Följande miljörelaterade incidenter har registrerats:

- Hydraulslang på terminaltraktor brast vid lossning från Galileusz (Trailerplan). Terminaltraktorföraren sanerade runt trucken med hjälp av absol. Spillet skedde på hårdgjord yta och inget rann ut till dagvattenbrunn.
- Hydraulslang på reachstacker brast vid lastning på västra kombiterminalen. Föraren undvek olja i dagvattenbrunn genom att genast göra u-sväng och sänka öket till bottenläge. Spillet sanerades med fyra säckar absol från närliggande saneringscontainer.
- Mindre dieselspill från lastbil (uppmarschplan, spår 76). Chauffören fyllde på diesel manuellt via dunk. Han upptäcktes av hamnens produktionspersonal, som sanerade platsen.
- Hydrauloljeslang på färjan Huckleberry Finn brast vid FL 2. Fartyget stoppade pumpningen omedelbart, men 20-50 liter hann rinna ut i hamnbassängen enligt fartygets rapport. Räddningstjänsten kontaktades, men bedömde att det inte kunde åtgärdas.
- Vid lossning av Nils Dacke körde en lastbil sönder sin dieseltank på rampen så att det läckte ut en större mängd diesel. Spridning förhindrades genom att hamnens produktionspersonal sanerade läckaget med ca tio säckar absol.

Utöver dessa rapporterades en farligt gods-incident:

- Droppläckage från tank med frätande vätska (klass 8) (1 droppe/30 sek) från översvänningsrör (UN 1789, klass 8, extremt frätande) vid FL 3. Tank flyttad till västra kombiterminalen. Uppsamlingskar placerades ut och området spärrades av. Tanken omhändertogs av kunden/ägaren. Läckage vid FL 3 sanerat med absol.

Utöver de ämnen som passerar hamnen ankommer fartyg för leverans till bl.a. Styrolution Sweden. I Tabell 2.7 visas lossad mängd 2012 av olika ämnen:

Tabell 2.7 Lossning av oljehaltiga produkter 2012.

Ämne	Mängd (ton)
Styren	67 553
Tjockolja, HFO	36 737
Marindieselolja, MDO	12 838

Åtgärder

- En riskbedömning av hanteringen i hamnen genomfördes under 2003 och finns redovisad i sin helhet i "Tillståndsansökan enligt miljöbalken för Trelleborgs Hamn AB". En uppdatering av riskbedömningen genomfördes 2007 i samband med utarbetandet av MKB till det befintliga tillståndet från 2010.
- Vid cisternerna i oljehamnen finns en farligt gods-platta som är godkänd av Räddningstjänsten. Rederierna ska i efterhand lämna uppgifter till räddningstjänsten om hur mycket farligt gods man transporterat, men det finns ingen plikt på att i förväg meddela ankomst av farligt gods till Räddningstjänsten.
- Till hamnen däremot ska uppgifter om farligt gods meddelas i förväg, och görs i samband med att åkerierna bokar plats på färjan.
- Se även under åtgärder för mark och vatten.

Arbetet med trafik- och säkerhetslösningar pågår kontinuerligt. Exempel på trafiktekniska åtgärder som vidtagits:

- Nya järnvägsbommar med ljussignaler har installerats på led till/från FL 6, 7 och 8
- Tågoperatör ansvarar för att varna trafikanter, personal med flagga skall finnas i huvudkorsningen.
- Översyn och åtgärder för att förbättra skyltningen pågår kontinuerligt, har bl.a. förtydligats genom ny färgsättning.
- Järnvägsbommar separerar biltrafik från tågtrafik till FL9
- Bom för inkommande trafik stänger Travemündeallen vid tågpassage.

I THAB:s ledningssystem finns rutiner att hantera risker, nödlägen och olyckor, bl.a. i rutinen för nödlägesberedskap. Miljöpolicyen och miljömålen omfattar även skydd mot olyckor:

- **Policy för skydd mot olyckor:** Hamnen har rutiner för att arbeta förebyggande och följa upp incidenter. I företagets miljöpolicy finns ett övergripande mål om "effektiv hamnlogistik" som syftar till att minimera negativ miljöpåverkan genom en hög servicenivå och rationell logistik. Detta mål har reviderats så att det tydligt framgår att även olycksrisker omfattas. Företagets miljöpolicy har utvecklats till att THAB skall verka för att förhindra att olyckor med farligt gods uppkommer samt ha en god beredskap för att begränsa skadorna av eventuella olyckor som uppkommer med fokus på organisation, ansvar, rutiner, utbildning och resurser. Genom att aktivt arbeta med att ha en trafiksäker miljö minskar även sannolikheten för en farligt gods-olycka. Välutbildad personal, tydliga och förankrade rutiner ökar möjligheten till ett korrekt agerande i en olycksituation.
- **Förebyggande arbete i ordinarie verksamhet:** Förebyggande arbete syftar i första hand till att förhindra att olyckor uppkommer. I kvalitetsledningssystemet finns rutiner för rapportering av avvikelser och olika instruktioner för personalen, vilka syftar till att förebygga olyckor och skapa en säkrare hantering. Fordonsförare som transporterar fordon med farligt gods har en ADR-utbildning som uppfyller MSB:s föreskrifter.
- **Förebyggande arbete i entreprenader och utvecklingsarbete:** Riskreducerande åtgärder vid anläggningsarbete och infrastrukturutbyggnad görs av entreprenör i varje entreprenad. Arbetsmiljöplan tas fram inklusive riskanalys med fokus på arbetarskyddet. Dokumenten ska godkännas av THAB.

- **Rutiner för nödläge och nödlägesberedskap:** I THAB:s ledningssystem finns rutinen Nödlägesberedskap. I rutinen finns detaljerade instruktioner vid allvarlig olycka/farligt gods-olycka, vid brand, vid incidenter (t.ex. oljeutsläpp) i/utanför hamnbassäng samt för incidenter (t.ex. oljeläckage) på vägytor i hamnen.
- **Uppföljning:** Det finns en rutin för hantering av fel och avvikelser som beskriver hur onormala händelser som fel på utrustning, personskador, läckage, olyckor, urspårning, etc. ska rapporteras och följas upp. Allvarliga avvikelser rapporteras till berörda myndigheter.

3. Emissionsdeklaration 2012

Verksamhetsutövare

Namn	Trelleborgs Hamn AB
Postadress	Box 51, 231 21 Trelleborg
Telefon växel	0410-36 37 00
Telefax	0410-36 37 29
Organisationsnummer	556008-2413
Kontaktperson	Birgitta Larsson Lindersköld birgitta.linderskold@port.trelleborg.se
Verksamhetskod	63,10

3.1 Luft

Tabell 3.1 *Utsläpp från hamnens fordonspark samt värmepannor 2012.*

Utsläpp från:	Metod	PM (ton)	Svavel (ton)	NO _x (ton)	CO ₂ (ton)
Fordonsparken	Beräkning	0,15	< 0,01	7,2	1034
Värmepannor: - naturgas	Beräkning	0	0	0,73	594
Totalt		0,15	< 0,01	7,93	1628

3.2 Vatten

THAB lät under 2006 genomföra en översiktlig bottenkartering vid Trelleborgs hamn. I tre provtagningspunkter belägna strax söder om yttersta delen av befintliga vägbrytarna togs prover för kemisk analys. Materialproven visar samtliga att man klarar Naturvårdsverkets riktvärden för känslig markanvändning för samtliga studerade metaller (As, Cd, Cr, Cu, Hg, Ni, Pb, Zn) samt för både totalt cancerogena PAH och totalt övriga PAH. Halterna av TBT uppgår i de tre provpunkterna till 4,7, 7,7 respektive 21 µg/kg torrsubstans, dvs även här över den ekotoxikologiska effektgränsen.

Under 2010 har nya prover tagits inför kommande utbyggnad inom ramen för vision 2010/2015 – se ovan under Mark och vatten.

3.3 Energi

Tabell 3.2 Energiförbrukning THAB 2012, uppdelat på energislag.

Energislag	Årlig förbrukning
Naturgas	2849 MWh
El	3270 MWh

4. Underskrift

Underskrift av den för verksamheten ansvarige.

Trelleborg den 27 mars 2013

Tommy Halén

VD

Trelleborgs Hamn AB